

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 12, maj 2025 11:28

Anna Dąbrowska

Odslony: 1086

Ministerstwo Edukacji Narodowej przychyliło się do stanowiska kuratora oświaty co do braku możliwości włączenia nowej szkoły do istniejącego już zespołu szkół w drodze jednej uchwały.

W środę, 16 kwietnia, odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W czasie spotkania Ministerstwo Edukacji Narodowej ustosunkowało się m.in. do uwag zgłoszonych przez korporacje samorządowe do projektu ustawy o zmianie ustawy – *Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw*.

O jedną uchwałę za mało

Na posiedzeniu kontynuowano temat podniesiony w marcu przez Związek Powiatów Polskich a dotyczący dopuszczalności podjęcia przez JST uchwały tworzącej nową szkołę z jednoczesnym włączeniem tworzonej placówki do już istniejącego zespołu szkół.

– (...) wywiązał się pewien spór, który może jeszcze bardziej ewoluować, czego byśmy nie chcieli – mówił na poprzednim posiedzeniu Zespołu Piotr Majoch z ZPP. – *Po stronie kuratorów – jak się wydaje – istnieje taki pogląd, (...) że jeżeli szkoła nie zostanie wcześniej w osobnej uchwale założona, (...) to wtedy nie będzie można włączyć jej do tego zespołu szkół (...), nie będzie można wykonać tej operacji w ramach jednej uchwały, tylko trzeba będzie to wszystko rozłożyć na dwie uchwały – jedna w sprawie założenia szkoły, druga w sprawie dołączenia szkoły do zespołu. (...) Natomiast, jak się wydaje, na podstawie brzmienia przepisów, nie ma to uzasadnienia prawnego, dlatego że faktycznie w 2023 roku została dokonana nowelizacja Prawa oświatowego, natomiast ten przepis, który konkretnie odnosi się do włączania szkół do zespołu i który umożliwiał wykonywanie tej operacji w jednej uchwale nie uległ zmianie. Wcześniej, przed nowelizacją, możliwość przeprowadzenia takich rzeczy nie budziła wątpliwości.*

Ministerstwo Edukacji Narodowej przychyliło się do stanowiska kuratora oświaty co do braku możliwości włączenia nowej szkoły do istniejącego już zespołu szkół w drodze jednej uchwały. Potwierdziło także, że art. 27 nowelizacji Prawa oświatowego z 2023 r., na który powołują się samorządy, był przepisem przejściowym i regulował tylko te sytuacje, w których podjęto już uchwałę o utworzeniu szkoły i włączeniu jej. Włączenie dokonywało się z dniem 1 września, więc konieczne było uregulowanie tego, czy opinia kuratora jest potrzebna.

– *Stan prawny na dziś jest taki, że trzeba najpierw powołać nową szkołę, a następnie uzyskać pozytywną opinię kuratora oświaty, aby można było tę szkołę włączyć do zespołu – powiedział Zastępca dyrektora Departamentu Kształcenia Ogólnego w Ministerstwie Edukacji Narodowej Tomasz Głowacki. – Wynika to wprost z brzmienia obowiązujących przepisów. Włączenie musi dotyczyć konkretnego, istniejącego bytu prawnego. (...) W związku z tym wydaje się, że taki sposób procedowania kuratorów oświaty jest prawidłowy.*

Zmiany w Karcie Nauczyciela – ZPP zgłasza uwagi

Na posiedzeniu omówiony został projekt *ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw*.

Proponowane zmiany dotyczą szeregu istotnych kwestii, w tym uregulowania przypadków, w których nauczyciel zachowuje albo traci prawo do wynagrodzenia za przydzielone, ale niezrealizowane godziny

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 12, maj 2025 11:28

Anna Dąbrowska

Odśłony: 1086

ponadwymiarowe, czy sposobu ustalania liczby godzin ponadwymiarowych w tygodniach, w których przypadają dni ustawowo wolne od pracy czy usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy. Ponadto, zamiarem ustawodawcy jest wyeliminowanie sytuacji przydzielania nauczycielom zastępstw, w czasie gdy powinni realizować „swój” obowiązkowy tygodniowy wymiar zajęć, skrócenie okresu zatrudnienia nauczyciela początkującego posiadającego wymagane kwalifikacje na podstawie umowy o pracę na czas określony, zmiany w zakresie oceny pracy nauczycieli, czy rozszerzenie uprawnień dotyczących odpraw i nagrody jubileuszowej.

Do dnia posiedzenia do projektu wpłynęły uwagi ze strony Związku Powiatów Polskich, Unii Metropolii Polskich oraz Związku Gmin Wiejskich RP.

– Dostaliśmy uwagi dotyczące przede wszystkim zmian w zakresie godzin ponadwymiarowych. Tych uwag było najwięcej i one powtarzały się niezależnie od organizacji samorządowej, która je zgłaszała – relacjonowała Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym w Ministerstwie Edukacji Narodowej Ewa Staniszevska.

Związek Powiatów Polskich postulował umożliwienie przydzielenia nauczycielowi (za jego zgodą) liczby godzin ponadwymiarowych w wysokości $\frac{3}{4}$ tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć. Jak zauważyła Organizacja, obecne ograniczenie do $\frac{1}{2}$ wymiaru tygodniowego powoduje, że w ciągu roku szkolnego zdarzają się sytuacje, w których przydzielenie dodatkowych godzin zmusza dyrektora do szukania i zatrudnienia nauczyciela na ułamkową część etatu na bardzo krótkie okresy czasu, co często nie jest możliwe. Unia Metropolii Polskich sugerowała z kolei całkowitą rezygnację z górnego limitu. Ministerstwo uznało, że nie może przychylić się do żadnej z tych propozycji.

– Pamiętajmy, że w ramach czterdziestogodzinnego tygodnia pracy nauczyciel ustawowo zobowiązany jest również do innych zadań i czynności, niż tylko pensum – argumentowała Ewa Staniszevska. – No i praca nauczyciela powyżej wymiaru czasu pracy określonego przepisami prawa nie może być z góry planowana, bo co do zasady nie można planować pracy w godzinach nadliczbowych.

Kolejna z omawianych kwestii dotyczyła wypłaty wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe niezrealizowane zgodnie z planem zajęć.

– Co do zasady, w projekcie ustalono, że wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe przysługuje wtedy, kiedy one są zrealizowane – tłumaczyła Ewa Staniszevska. – Przewidziano jednak 2 wyjątki. Jeden wyjątek odnosi się do kwestii, gdy nauczyciel zamiast zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizował w tym samym dniu inne zadania opiekuńcze i wychowawcze, przydzielone przez dyrektora szkoły. Tutaj jako przykład można podać udział nauczyciela w wycieczce albo wyjeździe na zawody z uczniami. Uważamy że w tym przypadku musimy zapewnić nauczycielom wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe, których nie zrealizowali zgodnie z tym planem, który mieli na ten dzień przewidziany, ponieważ i tak wyjeżdżając, np. na wycieczki, nie dostają dodatkowego wynagrodzenia. Jest to chociażby jakieś w niewielkim stopniu wyrównanie wynagrodzenia nauczycielom, którzy podejmują tego typu zadania. Natomiast, w przypadku drugiego wyjątku, to jest wynikającego z niezrealizowania godzin związanych z nauczaniem indywidualnym dzieci z posiadającym orzeczeniem, mamy do czynienia z takimi sytuacjami, gdzie dzieci najczęściej po prostu realizują ten obowiązek szkolny poza szkołą, często w domu. To są dzieci narażone, częściej chorujące. I bywają takie sytuacje, kiedy rzeczywiście w sposób nagły te zajęcia nie mogą się odbyć, chociaż nauczyciel był przygotowany do ich realizacji. Uważamy, że te 2 wyjątki powinny być uwzględnione w przepisach (...).

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 12, maj 2025 11:28

Anna Dąbrowska

Odsłony: 1086

Związek Powiatów Polskich zaproponował, by składniki wynagrodzenia, których wysokość jest ustalana jedynie na podstawie już wykonanych prac, były wypłacane miesięcznie lub jednorazowo z dołu do dziesiątego – a nie jak proponowało MEN: piątego – dnia miesiąca, następującego po miesiącu, za który przysługuje to wynagrodzenie. Ministerstwo, biorąc pod uwagę możliwość kumulowania się w roku szkolnym różnych świąt i innych dni wolnych od pracy uwzględniło w tym zakresie propozycję Związku Gmin Wiejskich RP i dokonało zmiany ustalenia terminu w brzmieniu: "do piątego dnia roboczego miesiąca, następującego po miesiącu, za który przysługuje to wynagrodzenie".

ZPP postulował także wskazanie w ustawie szczegółowej metodologii wyliczania liczby godzin ponadwymiarowych oraz potrącania nieobecności dla nauczycieli o uśrednionym pensum, których ustalony plan zajęć w pewnych okresach roku nie odpowiada obowiązującemu tygodniowemu wymiarowi zajęć. Zdaniem Organizacji stosowanie przepisu w odniesieniu do nauczycieli szkół branżowych czy ostatnich klas szkół ponadpodstawowych może wiązać się z trudnościami, stąd potrzebne jest uszczegółowienie. Ministerstwo przyjęło tę uwagę, deklarując bardziej szczegółowe zapisy.

Związek Powiatów Polskich wskazał również potrzebę uwzględniania w tabeli, gdzie jest określony tygodniowy wymiar obowiązkowych zajęć, także pensum dla nauczycieli ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wskazując, że w tym momencie występuje luka prawna.

– My tu się nie zgadzamy z takim poglądem że to jest luka prawna, bo w przypadku gdy to pensum nie jest ustalone, właśnie pensum w art. 42 ust. 3, ustala organ prowadzący – mówiła Ewa Staniszevska. – Natomiast w tym momencie nie możemy przychylić się do tej uwagi, gdyż ona wymaga głębszej analizy, w jaki sposób jest w tej chwili ta kwestia regulowana. Takie wprowadzenie stałego wymiaru na pewno mogłoby skutkować finansowo, ale skutki takie nie są zaplanowane w tym projekcie.

Resort nie przyjął również propozycji zmiany w zakresie dodatku stażowego dla nauczycieli, zgodnie z którą dodatek ten przysługiwałby po przepracowaniu pięciu, a nie trzech lat pracy.

– Właśnie celem tego projektu jest wsparcie nauczycieli w sytuacji, kiedy istnieje potrzeba podniesienia prestiżu tego zawodu, stworzenia korzystniejszych warunków, zachęcenia do pracy (...) – mówiła Ewa Staniszevska.

ZPP zwrócił również uwagę na pilną potrzebę regulacji w związku z uchwałą Sądu Najwyższego dotyczącą pracy w godzinach nadliczbowych. Ministerstwo zadeklarowało, że pochyli się nad tym tematem po opublikowaniu przez SN uzasadnienia do uchwały.

Wszystkie organizacje samorządowe, które zgłosiły uwagi do projektu, zwróciły się z prośbą o wskazanie źródeł finansowania zwiększonych wydatków po stronie JST.

– W tej chwili w OSR niektóre z tych informacji są już zawarte – mówiła Ewa Staniszevska. – Będzie też OSR uzupełniony, tak że skutki finansowe wynikające ze zmian wprowadzanych tą ustawą zabezpieczone będą w łącznej kwocie potrzeb oświatowych począwszy od 2027 roku. Pula środków, w ramach łącznych potrzeb oświatowych od 2027 roku zostanie zwiększona o kwotę skutków finansowych wynikających z proponowanych przepisów. Zwiększona kwota potrzeb oświatowych będzie zabezpieczać także skutek pochodnych od wynagrodzeń osobowych doskonalenia zawodowego i dodatku wiejskiego przy realizacji zadań, gdzie te koszty są ponoszone, oraz skutek dotacji dla placówek niesamorządowych. Natomiast w

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 12, maj 2025 11:28

Anna Dąbrowska

Odłony: 1086

2026 roku środki zaplanowane na pokrycie skutków wprowadzanych zmian zostaną zabezpieczone w rezerwie celowej w ustawie budżetowej.

Piotr Majoch podtrzymał kluczowe uwagi ZPP oraz podkreślił aspekt finansowy proponowanych zmian.

– Są takie sprawy, gdzie jednak będziemy naciskać i w przypadku których będziemy oczekiwać bardziej konkretnych uściśleń, także odpowiedzi, które przedstawią nam cały mechanizm – mówił. – Chodzi tutaj głównie o finansowanie, dlatego że mamy również na względzie ustawę o finansach publicznych, artykuł 50 ust. 2, z którego wynika, że przedstawienie skutków finansowych, które dotyczą jednostek samorządu terytorialnego wymaga dokładnego wskazania źródeł ich finansowania. To przedstawienie, które jest widoczne w OSR, nie jest dla nas satysfakcjonujące. Ponadto zwracamy uwagę na to, że cały czas mamy dużą lukę w pieniądzach dostępnych dla jednostek samorządu terytorialnego na cele edukacyjne.

Pozytywne opinie wiążące

Zespół wydał pozytywne opinie wiążące do projektów:

- *rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu – opinia pozytywna z uwagą zgłoszoną przez ZPP, aby pozostawiono dotychczasowe rozwiązanie, zgodnie z którym terminy naboru wniosków są znane z góry, z możliwością ogłoszenia dodatkowych terminów naboru. Projekt rozporządzenia przewiduje odejście od tej zasady, co – jak zauważa Organizacja – w praktyce spowoduje, że możliwość pozyskania dotacji będzie uzależniona w pierwszej kolejności od tego, czy nabór w ogóle zostanie ogłoszony.*

Projekt wynika ze zmiany ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która skutkuje koniecznością wydania nowego rozporządzenia wykonawczego. Projekt określa głównie zakres zadań związanych z budową i remontami obiektów sportowych, sposób ogłaszania naboru o udzielenie dotacji celowych i ich rozliczania, elementy umowy, a także sposób i tryb kontroli i weryfikacji zadań.

- *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027.*

Była to nowa wersja projektu omawianego już wstępnie na grudniowym posiedzeniu Zespołu. Dokument przewiduje wsparcie dla uczniów ukraińskich realizowane w trzech obszarach, tj. dofinansowanie zatrudnienia asystenta międzykulturowego w szkołach, do których uczęszczają uczniowie-obywatele Ukrainy, wsparcie działań na rzecz dobrostanu społeczności szkolnej w takich placówkach, a także podnoszenie kompetencji kadr pracujących w szkołach z uczniami przybyłymi z Ukrainy.

- *uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy „Szkoła dla wszystkich” w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027.*

Opinie pozytywne

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 12, maj 2025 11:28

Anna Dąbrowska

Odłony: 1086

Zespół pozytywnie zaopiniował projekt:

- *rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych*

Projektowane rozporządzenie wprowadza możliwość tworzenia stanowiska wicedyrektora w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne i placówkach artystycznych, w których realizuje się mniej niż 400 godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w ramach posiadanych środków finansowych oraz za zgodą organu prowadzącego placówkę. Oczekiwanym efektem jest uproszczenie procedur związanych z wyznaczaniem osoby zastępującej dyrektora szkoły artystycznej albo placówki artystycznej na czas jego nieobecności oraz dostosowanie procedur do specyfiki policealnych szkół artystycznych.

- *rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (technik pożarnictwa)*

Celem projektu jest dostosowanie przepisów rozporządzenia do zmian w ustawie o systemie oświaty wprowadzonych ustawą z 21 listopada 2024 r., m.in. poprzez zastąpienie dotychczasowego elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminów systemem SIOEZ (System Informatyczny Obsługujący Egzaminatory Zawodowe), uwzględnienie udziału operatora pracowni informatycznej czy skrócenie terminu przechowywania przez okręgowe komisje egzaminacyjne arkuszy, kart i innej dokumentacji z 6 do 3 miesięcy od ogłoszenia wyników egzaminu.

- *rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego*

Projekt zakłada włączenie do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zawodu „Technik gospodarki nieruchomościami”. Kształcenie miałyby być możliwe od 01.09.2025 r.

- *rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu dziedzin zawodowych wraz z przyporządkowanymi do nich zawodami określonymi w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego*

Celem projektowanego rozporządzenia jest aktualizacja załącznika do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 września 2023 r. w sprawie wykazu dziedzin zawodowych wraz z przyporządkowanymi do nich zawodami określonymi w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. W nowej wersji wykazu m. in. zostają uwzględnione nowe zawody: technik elektromobilności oraz technik gospodarki nieruchomościami.

- *uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2025-2027*

Była to nowa wersja projektu wdrażającego kilka wymienionych w tytule uchwały rozwiązań przyjętych

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 12, maj 2025 11:28

Anna Dąbrowska

Odsłony: 1086

w czasie zeszłorocznej powodzi. Zgodnie z projektem, pomoc w podanych formach ma przysługiwać także w przypadku wcześniejszego przyznania świadczenia powyżej 6000 zł. Pomoc finansowa w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w związku z poniesionymi stratami nie będzie już udzielana dzieciom, którym przyznano zasiłek losowy, o którym mowa w art. 5d ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. Przewidziano także kilka sytuacji, w których różne formy wsparcia nie będą podlegały łączeniu. Na lata 2025-2027 zabezpieczono łącznie 15 mln zł (do 5 mln zł na rok).

- *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2025–2027*

Opinie w trybie obiegowym

W porządku obrad znalazł się również projekt *rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli*.

Potrzeba nowelizacji wynika z konieczności określenia szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, którzy od roku szkolnego 2025/2026 będą nauczać edukacji zdrowotnej. Ponadto zmiana przepisów rozporządzenia obejmuje, m. in. umożliwienie zatrudnienia w charakterze nauczyciela przedszkola również nauczycieli posiadających kompetencje do pracy z małymi dziećmi, ale posiadających kwalifikacje w zakresie innym niż wychowanie przedszkolne czy poszerzenie katalogu specjalności nauczycielskich uprawniających do zatrudnienia w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Zastępca dyrektora Departamentu Kształcenia Ogólnego w Ministerstwie Edukacji Narodowej Anna Dakowicz-Nawrocka, w odpowiedzi na propozycję ZPP, by w wśród zawodów, których przedstawiciele będą mogli nauczać edukacji zdrowotnej, był dietetyk, zapewniła, że Ministerstwo jest w stanie rozszerzyć katalog o ten zawód.

Zespół ustalił, że opinia do projektu zostanie prawdopodobnie wydana w trybie obiegowym, po zakończeniu konsultacji.

To samo rozwiązanie przyjęto względem projektu *rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego*

Projekt dotyczy wprowadzenia zawodu „Technik gospodarki nieruchomościami”. Zawiera program nauczania i wymagania, jakie miałyby spełniać placówki, decydujące się na rozszerzenie o ten zawód swoich ofert kształcenia.

Kolejne posiedzenie Zespołu do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu KWRSiT odbędzie się 21 maja.